

Handläggare
Hans Johansson
Avdelningschef
Samhällsbyggnadsförvaltningen
0140-683 54

Mottagare
Teknik- och griftegårdsnämnden
Kommunfullmäktige

hans.johansson@tranås.se

Taxor av principiell art - Avfallstaxa - för år 2026

Förvaltningens förslag till beslut

- att** teknik- och griftegårdsnämnden godkänner förvaltningens förslag till avfallstaxa för hushåll år 2026.
- att** teknik- och griftegårdsnämnden lämnar över godkänt förslag på avfallstaxa för hushåll till kommunfullmäktige för antagande.
- att** den oförändrade avfallstaxan för hushåll ska gälla från 1 januari 2026.

Sammanfattning

Taxorna för delar av teknik- och griftegårdsnämndens verksamheter revideras årligen. Avfallsavdelningen har sett över sin avfallstaxa, som består av en fast avgift, behandlingsavgifter och hämningsavgifter, inför år 2026 och lämnar härmed förslag till beslut. Avfallstaxan föreslås lämnas oförändrad och syftet är att överskott av avgiftsuttaget från tidigare år ska regleras.

För en normalvilla med 190-literskärl, hämtning 26 ggr/år, innebär den oförändrade taxan att den totala avgiften är 2 823 kronor per år, inklusive moms.

Den totala avgiften för ett fritidshus med 190-literskärl, hämtning 11 ggr, är fortsatt 1 408 kronor per år, inklusive moms.

För en lägenhet/verksamhet med ett 370 liters kärl, hämtning 26 ggr/år, blir den totala kostnaden 3 659 kronor per år även under 2026, inklusive moms.

Beskrivning av ärendet

Årligen, under hösten, revideras taxorna för delar av teknik- och griftegårdsnämndens verksamheter, inför kommande verksamhetsår. Respektive avdelning går igenom sina taxor och samråder med ekonomiavdelningen. Efter det lägger förvaltningen ett förslag på reviderade taxor som utskott och nämnd får ta ställning till. Om nämnden godkänner de förslagna taxorna ska taxorna sedan upp till kommunfullmäktige för antagande.

Avfallsverksamheten är helt taxefinansierad, d.v.s. finansieras via avfallstaxan. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Avfallstaxan ska:

- styra mot Tranås kommuns mål inom avfallsområdet,
- vara tydlig och enkel att förstå och kommunicera,
- stimulera en god arbetsmiljö,
- stimulera en rationell hämtning,
- stimulera ett enhetligt behållarsystem,
- ge kunden hög servicegrad och
- finansiera kostnaderna för det kommunala renhållningsansvaret

Oförändrad avfallstaxa för 2026

Avfallstaxan för 2026 föreslås lämnas oförändrad vilket innebär att det budgeterade resultatet för avfallsverksamheten uppgår till ca -900 tkr. Resultatet förutsätter, för att få en budget i balans, att tidigare års överuttag nyttjas. Följande taxor och avgifter lämnas oförändrade:

- Taxan för HUSHÅLLSAVFALL FAST
- Taxan för HUSHÅLLSAVFALL BEHANDLINGSAVGIFT
- Taxan för HUSHÅLLSAVFALL HÄMTNINGSAVGIFT
- Avgiften för HÄMTNINGSAVGIFT SLAM
- Avgifter för AVFALLSHANTERING FÖRETAG
- Avgift för TRÄDGÅRDSAVFALLSHÄMTNING
- Maxtaxa för insamling av FÖRPACKNINGAR och RETURPAPPER

Avfallstaxan för 2026 budgeteras generera 31 mkr i intäkter. I det budgeterade beloppet ingår även ersättning som avdelningen erhåller från Naturvårdsverket för insamling av förpackningar hos flerfamiljshushåll och övriga intäkter från exempelvis hämtning av slam och intäkter från återbruket.

Intäkter från hushållsabonnenter beräknas generera 19,447 mkr och intäkter från avfallshanteringen företag beräknas generera 2,110 mkr. Interna ränteintäkter budgeteras generera 530 tkr.

Motiveringen till att taxan lämnas oförändrad grundas i att avfallsavdelningen har ett överskott från avgiftsuttaget från tidigare år som enligt gällande rekommendationer från Naturvårdsverket bör regleras inom en tidsperiod på tre-fem år.

Avgiften för trädgårdsavfallshämtning, liksom maxtaxan för vad entreprenörer får ta ut av abonnenterna gällande hämtning av förpackningar och returpapper, är taxor av icke principiell art men de fastställs ihop med avfallstaxan.

Avfallstaxa för företag hanteras i ett separat ärende och behandlas senare under hösten hos teknik- och griftegårdsnämnden samt kommunfullmäktige.

I dokumentet *Avfallstaxa 2026* har förvaltningen ändrat enbart årtalen, från 2025 till 2026. Inga siffror har ändrats eftersom taxan lämnas oförändrad.

Förslaget innebär att avgifterna för en normalvilla och ett fritidshus kan se ut enligt tabellen nedan.

Tabell 1: Typexempel av föreslagen avfallstaxa

Typ av hus	Fast avgift (kr/år, inkl. moms)	Rörlig avgift (kr/år, inkl. moms)	Totala avgiften (kr/år, inkl. moms)
Normalvilla (190-literskärl, hämtning 26 ggr/år)	1 030 kr	1 793 kr	2 823 kr
Fritidshus (190-literskärl, hämtning 11 ggr/år)	587 kr	821 kr	1 408 kr
Lägenhet/verksamhet (370-literskärl, hämtning 26 ggr/år)	587 kr	3 072 kr	3 659 kr

Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler

Teknik- och griftegårdsnämnden har genom uppdrag från kommunfullmäktige, ansvaret för den kommunala avfallshanteringen i Tranås kommun. Bestämmelser för avfallshanteringen återfinns i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt i föreskrifter om avfallshantering för Tranås kommun.

Förvaltningens bedömning

Enligt Naturvårdsverket bör överskott av avgiftsuttaget från tidigare år regleras inom en tidsperiod på tre-fem år. För avfallsverksamheten, som har ett överuttag sedan tidigare, bör därför avgiftsuttaget understiga kostnaderna under 2026 för att tidigare överuttag ska nyttjas. Mot bakgrund av detta bedömer förvaltningen

att avfallstaxan ska lämnas oförändrad och att avfallsverksamheten därmed budgeteras att göra ett underskott i syfte att reglera tidigare års överuttag.

Omvärldsanalys

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Tranås kommun har god kännedom om regionens taxor och statistik finns att tillgå inom Avfall Sverige. Tranås kommuns taxenivåer gällande renhållning ligger lågt i förhållande till motsvarande kommunstorlek samt de tjänster som erbjuds avfallskollektivet och verksamhetsutövare.

Tabell 2: Jämförelsepriser 2025: standardkärl, varannan vecka, närliggande kommuner

Kommun	Fast avgift+ behandling
Mjölby	2 794 kr, inkl. moms
Nässjö	2 800 kr, inkl. moms
Eksjö	2 930 kr, inkl. moms
Tranås	2 702 kr, inkl. moms

Tabell 3: Jämförelsepriser 2025: fritidshus närliggande kommuner

Kommun	Fast avgift+ behandling	Kärl och antal tömningar
Mjölby	1 045 kr, inkl. moms	140 liter/12 tömningar
Nässjö	1 979 kr, inkl. moms	240 liter/10 tömningar
Eksjö	1 198 kr, inkl. moms	240 liter/10 tömningar
Tranås	1 349 kr, inkl. moms	190 liter/11 tömningar

Tabell 4: Jämförelsepriser 2025: slamavgift 3 m³ närliggande kommuner

Kommun	Fast avgift+ behandling
Mjölby	1 670 kr, inkl. moms (0-3 m ³)
Nässjö	1 335 kr, inkl. moms (2,6-5,0 m ³)
Eksjö	1 044 kr, inkl. moms (0-3 m ³)
Tranås	1 253 kr, inkl. moms (3 m ³)

Samråd

Information om teknik- och griftegårdsnämnden budget 2026 med plan för 2027-2028 lämnas på förvaltningssamverkan 4 november 2025.

Ekonomi

Avfallsverksamheten är helt taxefinansierad vilket innebär att verksamheten finansieras via hämtnings- och behandlingsavgifter. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen. Inkomsterna ska täcka utgifterna, utan vinstintresse.

Lagstöd

I 27 kap. 5 § miljöbalken (1998:808) framgår att kommunen har möjlighet att ta ut avgift på ett sådant sätt att miljöanpassad avfallshantering främjas

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-08-27
- Avfallstaxa 2026, förslag daterat 2025-08-27

Beslutet skickas till

Diariet
Avfallsavdelningen
Kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Patrik Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Hans Johansson
Avfallschef